

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoCsp/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121202407
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121202407.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, XXX XX V. V., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanej: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpenej: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 20Csp/43/2021 -80 zo dňa 27.09.2021, takto

rozhodol:

Mení rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku III. tak, že žalovaná je povinná vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 3.568,97 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne z uvedenej sumy od 10.08.2018 do zaplata a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Mení rozsudok v napadnutej časti t.j. vo výroku V. o trovách konania vo vzťahu k vydaniu bezdôvodného obohatenia tak, že žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 20Csp/43/2021 -80 zo dňa 27.09.2021, Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky rozhodol tak, že výrokom I. určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.07.2012 v Obchodných podmienkach v článku 7 Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 7.3 v znení: „Platby od Dlžníka sa voči pohľadávke Banky započítajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí. Na poplatky podľa Sadzobníka poplatkov, úrok z omeškania, úrok z úveru, splátka istiny úveru.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Výrokom II. určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.03.2021 v Obchodných podmienkach článku 5 splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 5.6 v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: 1. na poplatky podľa sadzobníka, 2. úrok z omeškania, 3. úrok z úveru, 4. splátka istiny úveru.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Výrokom III. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Výrokom IV. uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobcovi v konaní o určenie neprijateľných zmluvných podmienok trovy konania v rozsahu 100%. Výrokom V. uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v konaní o vydanie

bezdôvodného obohatenia v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv (ďalej len „ZoSÚ“); § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 5, 9, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods.1, 2, 3, § 107 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 456 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „OZ“); § 298 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“); § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanými žalobami, ktorých konania boli spojené uznesením č. k. 20Csp/89/2018 -20 zo dňa 30.07.2018, domáhal vydania bezdôvodného obohatenia celkom vo výške 3.568,97 € a vyslovenie neprijateľnosti konkrétnych zmluvných podmienok.

4. Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca uzatvoril so žalovanou dňa 12.07.2012 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v celkovej výške 7.000,- Eur. Úver sa žalobca zaviazal splácať v 72 mesačných splátkach vo výške 161,27 Eur, dátum prvej splátky bol 20.08.2012. Ročná úroková sadzba bola vo výške 15,90 % ročne, RPMN 18,53% a celková výška nákladov 4161,62 Eur. Podľa výpisu z účtu žalobca poukázal žalovanej na uvedenú zmluvu úhrady v celkovej výške 9.696,41 Eur.

5. V zmysle článku 7 Obchodných podmienkach zmluvy č. 1 - Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 7.3. „Platby od Dlžníka sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: na poplatky podľa Sadzobníka poplatkov, úrok z omeškania, úrok z úveru, splátka istiny úveru“

6. Žalobca uzatvoril so žalovanou dňa 11.03.2011 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v celkovej výške 3.500,- Eur. Úver sa žalobca zaviazal splácať v 70 mesačných splátkach vo výške 85,- Eur, dátum prvej splátky bol 11.04.2011. Ročná úroková sadzba bola vo výške 19,50 % ročne, RPMN 21,24% a celková výška nákladov 2.342,59 Eur. Podľa výpisu z účtu žalobca poukázal žalovanej na túto zmluvu úhrady v celkovej výške 4.372,56 Eur.

7. V zmysle článku 5 Obchodných podmienkach - Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 5.6.: „Platby od Klienta sa voči Pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: 1. na poplatky podľa sadzobníka, 2. Úrok zo omeškania, 3. Úrok z úveru, 4. Splátka istiny úveru“.

8. Z prehlásení združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vyplýva, že na združenie sa obrátil žalobca so žiadosťou, že potrebuje poradiť s úvermi, ktorý mu poskytla Poštová banka, a.s. (právny predchodca súčasnej žalovanej). Po zabezpečení potrebných listín ho v mesiaci august 2017, po posúdení zmlúv informovali, že podľa ich názoru sú zmluvy bezúročne a bez poplatkov a taktiež obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky. Informovali ho, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane veriteľa a že má právo sa súdnou cestou domáhať vydania bezdôvodného obohatenia, a aj nárok na úroky.

9. Žalovaná v priebehu konania vzniesla námietku premlčania, preto sa súd prvej inštancie v prvom rade zaoberal vznesenou námietkou premlčania. Súd prvej inštancie v danom prípade pri rozhodovaní prvým rozsudkom aplikoval 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu, keďže podľa výpisu z účtu prvý krát k preplateniu úveru došlo dňa 13.07.2012, resp. 01.04.2015 a žaloba bola podaná na prvoinštančný súd dňa 10.05.2018, t.j. v 10 ročnej objektívnej premlčacej dobe, nárok žalobcu tak nebol premlčaný. Podľa názoru súdu prvej inštancie, zmluvy neobsahovali údaj o celkovej sume úveru a preto bolo potrebné ich považovať za bezúročné a bez poplatkov. Tým nedošlo k naplneniu dikcie § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ vyžadujúcej uvedenie konkrétnej sumy, ktorú musí spotrebiteľ titulom úverovej zmluvy zaplatiť. Navyše súčet výšky úveru a celkovej výšky nákladov (zmluva č. 1 - 7.000,- Eur + 4.161,62 Eur, zmluva č. 2 - 3.500,- Eur + 2.342,59 Eur) predstavoval sumu 11.161,62 Eur, resp. 5.842,59 Eur, čo bola zjavne odlišná suma, aká vznikla jednoduchým vynásobením počtu splátok a ich výšky (zmluva č. 1 - 72x 162,93 Eur = 11.730,96 Eur, zmluva č. 2 - 70x 85,- Eur = 5.950,- Eur). Rovnako súd prvej inštancie skonštatoval, že zmluvy o úvere neobsahujú predpoklady výpočtu RPMN bez bližšej špecifikácie, ktoré majú byť uvedené

priamo v zmluve. Súd prvej inštancie tak považoval poskytnuté úvery zo zmlúv o úvere v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ za bezúročné a bez poplatkov.

10. Súd prvej inštancie uzavreté zmluvy o úvere vyhodnotil ako zmluvy spotrebiteľské, keďže žalovaná ako právnická osoba poskytla v rámci svojho podnikania úver žalobcovi ako fyzickej osobe, ktorý nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z formy a obsahu zmlúv bolo zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárové“ zmluvy, ktorých predtlač formulára mala žalovaná už pripravené a dopisovala do nich iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobcu, ktorý obsah zmlúv žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť, ani neovplyvnil. Uviedol, že spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné.

11. Ohľadom určenia neprijateľných zmluvných podmienok, súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľných zmluvných podmienok a vychádzajúc z ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa konštatoval, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na ich určení, a to bez toho, aby žalobca musel tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo zo zákona, najmä z ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa ust. § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná.

12. Skúmal, či napadnuté zmluvné podmienky sú neprijateľné. V súvislosti s tým konštatoval, že napadnuté zmluvné ustanovenia poskytujú žalovanej ako dodávateľovi úveru možnosť započítavať platby na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru, a to bez ohľadu na vôľu žalobcu. Toto ustanovenie predmetných zmlúv zakladá nevyvážený vzťah medzi žalobcom a žalovanou a dochádza k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa.

13. Súd prvej inštancie tak rozsudkom zo dňa 12.11.2018 pod sp. zn. 20/Csp/89/2018 zaviazal žalovanú vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 3.568,97 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.568,97 Eur od 10.08.2018 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Určil, že zmluvné podmienky uvedené v zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.07.2012 v Obchodných podmienkach článku 7 Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 7.3. a zmluvné podmienky uvedené v Zmluve č. XXXXXXXXXXXX z 11.03.2011 v Obchodných podmienkach článku 5 Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 5.6. sú neprijateľné zmluvné podmienky.

14. Uvedený rozsudok potvrdil odvolací súd rozsudkom sp. zn. 19Co/23/2019 zo dňa 30.05.2019.

15. Na dovolanie žalovanej Najvyšší súd SR uznesením, sp. zn. 4Cdo 219/2019 zo dňa 21.10.2020, zrušil rozsudok odvolacieho súdu, sp. zn. 19Co/23/2019 zo dňa 30.05.2019. V zrušujúcom uznesení Najvyšší súd SR uviedol, že v dovolaní napadnutom rozsudku odvolacieho súdu bola nesprávne právne posúdená otázka týkajúca sa aplikácie desaťročnej premlčacej lehoty v dôsledku úmyselného bezdôvodného obohatenia dovolateľky ako nebankového subjektu poskytujúceho úvery na úkor spotrebiteľa. S poukazom na judikát R/71/2018, týkajúci sa pojmu ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu uviedol, že otázkou aplikácie desaťročnej premlčacej lehoty v dôsledku úmyselného bezdôvodného obohatenia sa už Najvyšší súd SR zaoberal v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/283/2017. Ďalej uviedol, že je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu.

16. Odvolací súd uznesením, sp. zn. 19CoCsp/51/2020 zo dňa 11.02.2021 zrušil rozsudok prvoinštančného súdu, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v predmetnej veci.

17. Súd prvej inštancie tak vo veci opätovne rozhodol po posúdení vznesenej námietky premlčania. Uviedol, že občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a osobitné premlčacie doby. Všeobecná premlčacia doba má subsidiárny charakter a použije sa tam, kde pre konkrétne právo nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená osobitná premlčacia doba. V prejednávanej veci ide o premlčanie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, preto je potrebné na premlčanie aplikovať ust. § 107 OZ. Pri premlčaní práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Subjektívna dvojročná premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie.

18. Zaoberal sa aplikáciou 10 ročnej premlčacej doby. V 10-ročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí vždy priamo smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačí teda, kedy žalovaná získala bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechala. Ak nie sú splnené podmienky na 10-ročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď príjemca plnenia získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil, nakoľko zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou. Občiansky zákonník napriek tomu, že vymedzuje vo svojich ustanoveniach úmyselné bezdôvodné obohatenie, podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Zavinenie podľa § 15 Trestného zákona je vybudované na dvoch zložkách - vedomostnej a vôľovej. Podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy. O priamy úmysel pri bezdôvodnom obohatení podľa Občianskeho zákonníka ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne, že ho získať chcel (prítomnosť vedomostnej i vôľovej zložky). O nepriamy úmysel ide, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzrozumený.

19. Pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovanej bezdôvodne sa obohacovať je nutné v každom jednotlivom konkrétnom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia konkrétnej úverovej zmluvy s konkrétnymi zmluvnými stranami preukázať, že žalovaná, ako úverový veriteľ, v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy, skutočne chcela získať vedome a úmyselne bezdôvodné obohatenie, alebo aspoň bola uzrozumená s tým, že sa bezdôvodne obohacuje na úkor žalobcu. V prejednávanom prípade žalobca nepreukázal, že by už v čase uzavretia úverovej zmluvy existoval úmysel žalovanej, a že by tento smeroval k bezdôvodnému obohacovaniu sa na jeho úkor. Rovnako nebol preukázaný úmysel žalovanej sa bezdôvodne obohatiť v čase prijatia platieb. Žalobca ani po zrušení rozsudku nenavrhol a ani nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci úmysel žalovanej bezdôvodne sa obohatiť. Ak teda nebolo v konaní zo strany žalobcu bez akýchkoľvek pochyb preukázané úmyselné konanie žalovanej pri získavaní bezdôvodného obohatenia, súd prvej inštancie v konaní aplikoval 3 ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Keďže podľa výpisu z účtu k poslednej úhrade došlo dňa 13.07.2012, resp. 01.04.2015, nasledujúci deň začala plynúť 3 ročná objektívna premlčacia doba a uplynula dňa 14.07.2015, resp. 02.04.2018. Žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 10.05.2018, t.j. po uplynutí 3 ročnej objektívnej premlčacej doby. Na základe uvedeného žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol.

20. K poukazu žalobcu na rozsudok Súdneho dvora EÚ, vo veci C-485/19, PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., z 22.04.2021, súd prvej inštancie uviedol, že Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. Ak by súd prvej inštancie akceptoval výklad, ktorý prezentoval žalobca, t.j. k začiatku plynutia premlčacej doby by dochádzalo až určením, že úver je bezúročný a bez poplatkov, takýto výklad by bol proti zmyslu vnútroštátneho práva, keďže v podstate nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo spotrebiteľskej zmluvy by sa nikdy nepremlčal. Takýto stav by rozhodne neprispieval k právnej istote. Súd prvej inštancie mal za to, že predmetný rozsudok Súdneho dvora môže byť iba podnetom pre zákonodarcu na zmenu právnej úpravy, avšak z neho nemôže vykladať iný začiatok plynutia premlčacej doby ako je vo vnútroštátnej právnej úprave.

21. Súd prvej inštancie opätovne preskúmal aj zmluvné podmienky uvedené v zmluvách o úvere. Vo vzťahu k tomuto zotrval na konštatovaní uvedenom v pôvodnom svojom rozhodnutí, ktorý doplnil poukazom na rozsudok Súdneho dvora C-415/11 a určil, že zmluvná podmienka v zmluve č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 12.07.2012 v Obchodných podmienkach článku 7 Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 7.3. v znení: „Platby od Dlžníka sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: na poplatky podľa Sadzobníka poplatkov, úrok z omeškania, úrok z úveru, splátka istiny úveru“ a zmluvnú podmienku uvedenú v zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.03.2011 v Obchodných podmienkach článku 5 Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 5.6. v znení: „Platby od Klienta sa voči Pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: 1. na poplatky podľa sadzobníka, 2. Úrok z omeškania, 3. Úrok z úveru, 4. Splátka istiny úveru“ sú neprijateľné zmluvne podmienky.

22. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil v zmysle § 255 ods.1 CSP. Žalobca bol úspešný v konaní o určenie neprijateľných zmluvných podmienok v celom rozsahu, a preto súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v konaní o určenie neprijateľných zmluvných podmienok v rozsahu 100%. Žalovaná bola úspešná v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu, a preto súd prvej inštancie priznal žalovanej trovy konania v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu 100%, o výške ktorých bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

23. Proti uvedenému rozsudku, a to proti výrokom III. a V., podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Uviedol, že Najvyšší súd SR vo svojom zrušovacom uznesení, ani odvolací súd vo svojom zrušovacom uznesení, sp. zn. 19CoCsp/51/2020, z 11.02.2021 explicitne nevyslovili potrebu aplikovať na premlčanie trojročnú objektívnu premlčaciu dobu a nie desaťročnú. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol z dôvodu premlčania v trojročnej premlčacej dobe, neakceptujúc desaťročnú premlčaciu dobu, nakoľko nemal za preukázané, aby sa žalovaný obohatil úmyselne. Za podstatné považoval to, že zrušovacie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a odvolacieho súdu boli vydané pred vydaním rozsudku Súdneho dvora EÚ, vo veci C-485/19, z 22.04.2021. Namietal, že ak súd prvej inštancie svoje rozhodnutie a postoj k rozsudku Súdneho dvora EÚ vysvetlil v odôvodnení 40. napadnutého rozsudku dovoľávaním sa na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 695/2017, tak z tohto ústavného rozhodnutia vyplýva pre teraz súdenú vec presne opačný záver. Výrok rozsudku Súdneho dvora EÚ, vo veci C-485/19, z 22.04.2021 výslovne judikuje, že únie právo bráni takému výkladu slovenského práva, podľa ktorého trojročná premlčacia doba na premlčanie bezdôvodného obohatenia získaného dodávateľom na úkor spotrebiteľa začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, tak je neprijateľné, aby súd prvej inštancie tento rozsudok odignoroval a napriek jeho jednoznačnému zneniu vyslovil v predposlednej vete odôvodnenia 39. napadnutého rozsudku presne opačný záver, keď vyslovil, že: „Keďže podľa výpisu z účtu k poslednej úhrade došlo dňa 13.07.2012, resp. 01.04.2015, nasledujúci deň začala plynúť 3 ročná objektívna premlčacia doba a uplynula dňa 14.7.2015, resp. 02.04.2018. Žaloba bola podaná na súd dňa 10.05.2018, t.j. po uplynutí 3 ročnej objektívnej premlčacej doby. Súd preto žalobu v časti vydania bezdôvodného obohatenia zamietol.“ Bezdôvodné obohatenie podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ, vo veci C-485/19, sa nikdy nepremičuje v trojročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, ako mylne uzatvára súd prvej inštancie svoje úvahy v odôvodnení napadnutého rozsudku. Na podporu svojho tvrdenia poukázal aj na judikatúru KS v Prešove (sp. zn. 8CoCsp/27/2020, z 31.05.2021, sp. zn. 10CoCsp/14/2021, z 21.09.2021, sp. zn. 13CoCsp/47/2020, z 18.05.2021 a ďalšie). Navrhol napadnuté rozhodnutie zmeniť a žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovieť, zároveň žiadal priznať plnú náhradu trov celého konania.

24. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Upriamila pozornosť na rozsudky SDEÚ vo veciach C - 698/18 a C - 699/18, poukázala na rozhodujúce body odôvodnenia, z ktorých možno vyvodiť zjavnú nesprávnosť a účelovosť výkladu a argumentácie žalobcu (78, 82, 83). Z uvedených bodov odôvodnenia predmetného rozhodnutia je zrejmé, že dôvodom, pre ktorý súd konštatoval rozpor v aplikácii trojročnej premlčacej doby od úplného splnenia zmluvy bola skutočnosť, že rumunská právna úprava (na zásadný rozdiel od slovenskej právnej úpravy) posudzovala neprijateľné zmluvné podmienky v režime absolútnej neplatnosti, pričom pri inštitúte absolútnej neplatnosti vo všeobecnosti umožňovala uplatnenie reštitučných nárokov vyplývajúcich z absolútnej neplatnosti až následne po konštatovaní

absolútnej neplatnosti v premlčacej dobe troch rokov od tohto konštatovania, avšak pri reštitučných nárokoch vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok (nekalých podmienok) túto premlčaciu dobu počítala už od úplného ukončenia zmluvného vzťahu. V podmienkach slovenského právneho poriadku, práve v prípade, ak by pri bezúročnosti a bezpoplatkovosti mala plynúť lehota na reštitučné nároky spotrebiteľovi až od určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti, čoho sa žalobca zjavne domáha, došlo by k neprimeranému zvýhodneniu spotrebiteľov v porovnaní napríklad s reštitučnými nárokmi vyplývajúcimi z absolútnej neplatnosti. Ohľadom rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veciach C - 485/19 PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., uviedla, že z jeho odôvodnenia vyplýva, že by bolo neprimeraným sťažením pre uplatnenie práv zo strany spotrebiteľov, pokiaľ by sa trojročná premlčacia doba počítala od vzniku bezdôvodného obohatenia, vzhľadom k tomu, že v prípade dlhotrvajúcich zmluvných vzťahov môže dôjsť k uplynutiu premlčacej doby skôr ako tieto zmluvné vzťahy skončia. Súdny dvor EÚ pritom v rozhodnutí konštatoval, že so zásadou efektivity vo vzťahu k reštitučným nárokom spotrebiteľov nie je v rozpore jednak stanovenie premlčania týchto nárokov a ani samotná trojročná premlčacia doba. Čo sa týka možnosti aplikácie 10 - ročnej objektívnej premlčacej doby, poukázala na to, že súd prvej inštancie bol povinný riadiť sa právnymi závermi vyslovenými v zrušujúcich uzneseniach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/219/2019 z 21.10.2020 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19CoCsp/51/2020 z 11.02.2021, ktoré konštatovali, že dôkazné bremeno o preukázaní úmyselného zavinenia zo strany žalovaného ležalo na žalobcovi. Navrhol rozsudok v napadnutých častiach potvrdiť a zároveň požadoval priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

25. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutých častiach, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred, t.j. dňa 21.04.2022 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

26. Z obsahu odvolania žalobcu je zrejmé, že jeho prioritná odvolacia námietka spočívala v tom, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku premlčania jeho nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

27. Občiansky zákonník v ust. § 107 upravuje premlčaciu dobu pre vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom rozlišuje medzi subjektívnou (§ 107 ods. 1) a objektívnou premlčacou dobou (§ 107 ods. 2). Začiatky ich plynutia sú upravené odlišne.

28. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

29. Podľa § 107 ods. 2 OZ, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

30. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-485/19 zo dňa 22.04.2021, podľa ktorého zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

31. Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením uvedeného rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom, ktorý bol v ňom prijatý.

32. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon,

s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

33. Predmetom konania je spotrebiteľský nárok, ktorý je harmonizovaný právom Európskej únie. Rozsudky Súdneho dvora EU majú prednosť pred vnútroštátnymi prameňmi práva a v rozsahu v ktorom vnútroštátne právo im odporuje, ma súd povinnosť zdržať sa aplikácie konfliktného vnútroštátneho práva.

34. Vzhľadom na to, že podľa rozsudku Súdneho dvora EU C - 485/19 zásada efektivity bráni vnútroštátnej úprave objektívnej trojročnej premlčacej lehote je nevyhnutné na tento typ nárokov subsidiárne uplatňovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia). Podľa názoru odvolacieho súdu vo vzťahu k aplikovaniu 10-ročnej alebo 3-ročnej objektívnej premlčacej doby je treba poukázať na bod 42. v spojení so záverom Písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-485/19 zo dňa 07.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa. Tak aplikácii uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/219/2019 zo dňa 21.10.2020 bráni princíp prednosti rozsudku Súdneho dvora EU C-485/19.

35. Poukazujúc aj na spojené veci Súdneho dvora (prvá komora) C 776/19 až C 782/19 treba zhrnúť, že pre naplnenie zmyslu a účelu čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13 EHS v zásade bez ďalšieho vzhľadom na odbornú profesionálnu zdatnosť v činnosti poskytovania pôžičiek sa úmysel žalovanej dodávateľky prezumuje a dôkazné bremeno ju zaťažuje v otázke preukázania okolnosti neúmyselného konania.

36. Zabezpečujúc výklad v súlade s uvedenými rozhodnutiami Súdneho dvora pre nesťaženie výkonu práva na účely vrátenia neoprávnene zaplatených súm (bezdôvodného obohatenia), premlčacia doba môže byť zlučiteľná so zásadou efektivity len vtedy, ak spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa so svojimi právami pred tým, ako táto doba začala plynúť alebo uplynula (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. októbra 2009, Asturcom Telecomunicaciones, C 40/08, EU:C:2009:615, bod 45; z 9. júla 2020, Raiffeisen Bank a BRD Groupe Sociétés Générale, C 698/18 a C 699/18, EU:C:2020:537, bod 67, ako aj zo 16. júla 2020, Caixabank a Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C 224/19 a C 259/19, EU:C:2020:578, bod 91).

37. V spojených veciach C-698/18 a C-699/18, Súdny dvor EÚ (štvrtá komora) rozhodol takto:
„1. Článok 2 písm. b), článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že žaloba o určenie neplatnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom sa nepremičuje, a zároveň uplatňuje premlčaciu lehotu na žalobu o uplatnenie reštitučných účinkov tohto určenia, ak táto lehota nie je menej priaznivá, ako lehota týkajúca sa podobných žalôb vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie), a nevedie k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv vyplývajúcich z práva Únie, osobitne zo smernice 93/13 (zásada efektivity).

2. Článok 2 písm. b), článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13, ako aj zásady ekvivalencie, efektivity a právnej istoty sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia súdnemu výkladu vnútroštátnej právnej úpravy, podľa ktorého žaloba o vrátenie súm bezdôvodne zaplatených na základe nekalej podmienky nachádzajúcej sa v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom podlieha trojročnej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť odo dňa úplného splnenia tejto zmluvy, ak sa predpokladá, bez potreby overenia, že k tomuto dátumu spotrebiteľ musel vedieť o nekalom charaktere predmetnej zmluvnej podmienky, alebo keď pre podobné žaloby založené na určitých vnútroštátnych právnych predpisoch táto lehota začína plynúť až od okamihu určenia právneho dôvodu týchto žalôb súdom.“

38. Vo vzťahu k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 4Cdo/219/2019 zo dňa 21.10.2020, ktorým bol zrušený pôvodný rozsudok odvolacieho súdu sp. zn. 19Co/23/2019 zo dňa 30.05.2019, následne aj súdu prvej inštancie č.k. 20Csp/89/2018 zo dňa 12.11.2018, odvolací

súd konštatuje, že vzhľadom na vyššie uvedené argumenty tieto sú odlišné od záverov vyplývajúcich z odôvodnení rozhodnutí SD a teraz už aj uznesenia NS SR sp. zn. 7Cdo/268/2021 z 28.02.2022. Podľa názoru odvolacieho súdu je tak nemožné, aby dôkazné bremeno ohľadne preukázania úmyslu dodávateľa bezdôvodne sa obohatiť zaťažovalo spotrebiteľa.

39. Odvolací súd konkrétnejšie poukazuje na závery uznesenia NS SR sp. zn. 7Cdo/268/2021 v ktorom sa konštatuje, že právne otázky rozhodné pre predmetné konania boli vyriešené judikatúrou a to rozsudkom SDEU C-485/19 a rozhodnutím najvyššieho súdu sp.zn. 5Cdo/29/2021. Bolo poukázané na čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, že Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd je toho názoru, že uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.07.2012 a Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.03.2011 sú zmluvami o spotrebiteľskom úvere vychádzajúc z postavenia žalobcu ako dlžníka a žalovanej ako veriteľa je namieste aplikovať ZoSÚ.

41. Žalovaná ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od nej očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov, teda jej povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov, obzvlášť pokiaľ ide uvádzanie obligatórnych náležitostí podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

42. V čase uzatvorenia zmlúv (12.07.2012 a 11.03.2011) ZoSÚ v ustanovení § 9 upravoval obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. S neuvedením niektorých spája sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. V predmetných zmluvách o spotrebiteľskom úvere podľa názoru odvolacieho súdu absentujú jej podstatné náležitosti podľa cit. § 9 ods. 2 ZoSÚ a to predovšetkým podľa písm. j).

43. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

44. Zmluvy neobsahujú správny údaj o celkovej sume úveru a údaje v súvislosti s ročnou percentuálnou mierou nákladov (RPMN), a to uvedenie predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Tieto predpoklady použité na výpočet RPMN, podľa zákona majú byť uvedené priamo v zmluve. Tento údaj v iných dokladoch by súd akceptoval len v prípade, ak by dlžník na túto skutočnosť bol upozornený priamo v zmluve odkazom na príslušnú listinu. V zmluvách však žiadny takýto odkaz nie je, súd navyše nezistil, že by táto náležitosť bola uvedená v obchodných podmienkach a žalovaná nepreukázala žiadny iný doklad, ktorý by to potvrdzoval.

45. RPMN vyjadruje reálnu cenu spotrebiteľského úveru a je kľúčovým ukazovateľom pre porovnanie výhodnosti úverov od rôznych úverových inštitúcií. Je to teda pre spotrebiteľa najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru, pretože okrem úrokovej miery v sebe zahŕňa aj ďalšie iné poplatky súvisiace s úverom ako napr. poplatok za vybavenie účtu, poistenie úveru, ak je podmienkou pre získanie výhodnejšieho úroku, a iné, prepočítané na jeden kalendárny rok. Inými slovami RPMN vyjadruje celkové náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za požičanú sumu, keďže zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. V danom prípade v úverových zmluvách nie sú v súlade s dikciou cit. § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ prehľadne uvedené všetky potrebné údaje, žalovanou (dodávateľom) použité pre výpočet RPMN, pretože nie je úlohou spotrebiteľa hľadať a „pátrať“ v úverovej zmluve, či táto obsahuje všetky potrebné údaje pre výpočet RPMN, o ktorých spotrebiteľ napokon ani len nemá vedomosť, ktoré všetky údaje to sú (teda nevie ani ktoré má hľadať) a aj preto spotrebiteľ má mať prehľadne a na jednom mieste sprístupnené všetky tieto vstupné údaje k výpočtu RPMN použité. ZoSÚ v rozhodnom čase uzavretia úverových zmlúv vyžadoval, aby v nich boli uvedené nie len predpoklady na výpočet

RPMN, ale aj samotný jej výpočet, pretože, ako sa z citovaných noriem javí, výpočet RPMN nie je len internou záležitosťou dodávateľa (veriteľa), ktorý by mal v úverovej zmluve uviesť už len výsledok tohto svojho výpočtu, ale tento výpočet má byť transparentným (prehľadným) s komplexným uvedením vstupných premenných údajov na jej výpočet použitých (aby aj spotrebiteľ vedel ktoré z množstva údajov uvedených v úverovej zmluve sú práve tými, ktoré sú pre výpočet RPMN dôležité), tak aby tento výpočet bol odkontrolovateľným nie len samotným spotrebiteľom v čase uzavretia úverových zmlúv, ale hlavne a predovšetkým, aby bol odkontrolovateľným aj hocikedy spätne kontrolným orgánom za účelom zistenia, ako a či dodávateľ (veriteľ) v ktoromkoľvek čase postupoval pri výpočte RPMN v súlade so zákonom. Ak by totižto tomu tak nebolo a platilo by, že zákonu by bolo dané zadosť, ak by údaje použité pre výpočet RPMN, bez jej výpočtu, boli uvedené v úverovej zmluve a to na jej rôznych miestach, za ktoré údaje možno považovať výšku úveru, výšku splátky, jej periodicitu a počet, výšku úrokovej sadzby a poplatkov, a ktoré údaje sú v zmysle cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch obligatónnymi náležitosťami úverovej zmluvy, tak potom by zákonodarca logicky nevyžadoval výpočet RPMN a tieto k výpočtu RPMN použité údaje duplicitne aj podľa písm. k) cit. § 9 ods. 2 ZoSÚ v znení účinnom v rozhodnom čase a už vôbec by neuvádzal v prílohe tohto zákona aj vzorec resp. rovnicu tohto výpočtu RPMN s odkazom na jeho aplikáciu podľa cit. § 19 ods. 1 ZoSÚ v znení účinnom v rozhodnom čase. Aj v tomto prípade platí pri pochybnostiach o obsahu úverových zmlúv, všeobecné výkladové pravidlo uprednostňujúce výklad pre spotrebiteľa priaznivejší.

46. Na základe vyššie uvedených dôvodov a pri aplikácii citovaných právnych predpisov dospel odvolací súd k záveru, že úverové zmluvy z 12.07.2012 a 11.03.2011 neobsahujú náležitosti ustanovené cit. § 9 ods. 2 ZoSÚ, v dôsledku čoho v zmysle cit. § 11 ods. 1 ZoSÚ to má za následok, že spotrebiteľské úvery poskytnuté žalobcovi sú bezúročné a bez poplatkov.

47. Ak tieto zákonom vyžadované osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere dodržané neboli, žalovaná sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie takejto zmluvy nemôže zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedľuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalobcu. Rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere. Ak žalovaná ako subjekt dlhodobo pôsobiaci na finančnom trhu, ktorej predmetom činnosti je poskytovanie úverov, v rozpore so zákonom nedodrží predpísané náležitosti zmluvy spôsobujúce, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, jej konanie nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Je skutočne veľmi ťažko uveriť, aby žalovaná nemala vedomosť o tom, čo môže spôsobiť uzavretím zmluvy bez uvedenia týchto náležitostí a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebola uzročená.

48. Podľa názoru Ústavného súdu SR, vyjadreného vo veci sp. zn. I. ÚS 51/2020, že „nemožno pochybovať o tom, že bezúročnosť úveru nastupujúca ako ex lege dôsledok porušenia konkrétnych ustanovení zákona o spotrebiteľskom úvere má v prípade spotrebiteľovho plnenia nad rámec požičanej istiny ten následok, že na strane prijímajúceho veriteľa vzniká bezdôvodné obohatenie. Ide o špecifický predpoklad vzniku bezdôvodného obohatenia. Jeho základ je daný porušením zákona už v priebehu kontraktnej fázy, pričom však toto porušenie nemá vplyv na platnosť spotrebiteľskej zmluvy ako takej. Ide teda o ďalší typ skutkových okolností, ktoré treba vzhľadom na už uvedené špecifiká posúdiť najvyšším súdom nanovo“. Ústavný súd v danej veci ďalej konštatoval, že predchádzajúce rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/67/2011 a sp. zn. 5Cdo/121/2009 «nedávajú odpoveď na otázku, či je namieste plynutie začiatku subjektívnej premlčacej doby odvíjať od znalosti spotrebiteľa o právnej úprave zakotvujúcej bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (uplatnenie zásady „neznalosť zákona neospravedľuje“), ani na otázku, či za takéhoto stavu je moment, kedy reálne dôjde k plneniu spotrebiteľa nad rámec istiny, rozhodujúcim z pohľadu záveru o nadobudnutí skutočnej vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia. V tomto kontexte je potrebné sa vysporiadať s otázkou súvisiacou s bežnou životnou skúsenosťou, a síce, či je pravdepodobné, aby dlžník platil veriteľovi plnenie, ak by vedel, že mu toto plnenie nepatrí. Je preto otázne, či potom možno za moment, kedy sa dlžník dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa bezdôvodne obohatil, považovať uzatvorenie konkrétnej spotrebiteľskej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.“ V rozhodnutí sp.zn. 5Cdo/29/2021 najvyšší súd zvýraznil špecifickosť situácie, vzniknutej a vyvolanej osobitosťou právnej úpravy spotrebiteľského práva, najmä zák. č. 129/2010 Z.z. V podstatnom uviedol, že „[z]a skutkovú okolnosť (skutkové okolnosti), ktorá je (sú) podstatná pre nadobudnutie vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, potrebnej pre začatie

plynutia subjektívnej premlčacej doby, je podľa názoru dovolacieho súdu potrebné považovať skutočnú vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Bez tejto vedomosti je spotrebiteľ v presvedčení, že jeho povinnosťou je (bolo) plniť zmluvne dohodnutý záväzok a splácať dlh splátkami vo výške dohodnutej v zmluve, ktorej návrh riadne a podľa dôvery spotrebiteľa v súlade so zákonom vypracoval veriteľ - dodávateľ ponúkajúci svoj produkt. Nestačí preto len predpokladať, že oprávnená osoba skutkové okolnosti mohla vedieť, alebo sa ich mohla alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Dovolací súd zdôrazňuje, že spotrebiteľova vedomosť o tom, že výška splátok (resp. celého konečného dlhu zahŕňajúceho aj úroky a poplatky) je v úverovej spotrebiteľskej zmluve uvedená nesprávne, je sama osebe skutkovou okolnosťou, nie okolnosťou právnou (zistenie o rozpore takéhoto zmluvného dojednaní so zákonom je len dôvodom nadobudnutia tejto vedomosti) ... Otázkou nadobudnutia skutočnej vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, nemožno oddeliť od ustálenia momentu, kedy spotrebiteľ túto vedomosť získal. Ide totiž o to, či je možné pri každej zmluve o spotrebiteľskom úvere a u každého spotrebiteľa automaticky usudzovať nadobudnutie skutočnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení len na základe spotrebiteľovej dôkladnej znalosti obsahu zmluvy o úvere a povinnosti plnenia na účet veriteľa, čo by v podstate znamenalo prezumpciu jeho vedomosti o rozpore jej (niektorých) ustanovení so zákonom ... Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu." Aj podľa názoru Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 5Cdo/29/2021 „podstatnou skutkovou okolnosťou, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premlčacia lehota, je vedomosť o tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pri skúmaní momentu, kedy spotrebiteľ nadobudol vyžadovanú skutočnú (preukázanú) vedomosť o tejto podstatnej skutkovej okolnosti ... je potrebné si uvedomiť, že ide o subjektívny okamih, v ktorom sa spotrebiteľ dozvie také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť svoje práva v súdnom konaní žalobou o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď sa jeho právo stalo nárokom (ratio nata). Rozhodujúce nie je, či možnosť dozvedieť sa tieto skutočnosti mal už skôr".

49. Výsledky už spomenutých prejudiciálnych konaní nepodporujú záver vychádzajúci z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 4Cdo/219/2019, práve naopak, kľúčnym v prejednávanej veci je v prvom rade unesenie dôkazného bremena zo strany dodávateľa vo vzťahu k vyvráteniu prezumpcie úmyslu. Žalovanej sa v priebehu celého konania nepodarilo preukázať, že požadovanie úrokov a poplatkov nad rámec istiny vzhľadom na jej odbornú zdatnosť a profesionalitu pri poskytovaní úverov, nepožadovala úmyselne.

50. V zhode s vyššie uvedenými závermi vyslovenými v citovaných rozhodnutiach odvolací súd uvádza, že v prejednanom spore bolo potrebné individualizovať, kedy žalobca nadobudol vedomosť o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Túto vedomosť žalobca získal informáciou od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v mesiaci august 2017, ktoré mu po posúdení zmlúv oznámilo, že spotrebiteľské zmluvy obsahujú neprijateľné zmluvné podmienok a sú bezúročné a bezpoplatkové, preto od toho času je treba posudzovať skutočnosť, od kedy sa žalobca dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia sa žalovanej. Vychádzať preto treba z reálneho momentu, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že sa žalovaná na jeho úkor bezdôvodne obohatila. Z uvedených dôvodov možno v okolnostiach posudzovanej veci vyhodnotiť to, že nárok žalobcu, ktorý si uplatnil žalobou na súde dňa 10.05.2018 nie je premlčaný a to ani v 3 ročnej premlčacej dobe, a nie ešte v 10 ročnej premlčacej dobe.

51. Zmluvy o úvere boli uzatvorené dňa 12.07.2012 a dňa 11.03.2011. Žalobca si právo na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnil žalobou na súde dňa 10.05.2018. Z uvedeného vyplýva, že 10 ročná premlčacia doba neuplynula ani od uzavretia tej ktorej zmluvy o úvere. O to viac je odôvodnený záver, že 10 ročná premlčacia doba nemohla uplynúť odo dňa, kedy sa žalovaná voči žalobcovi bezdôvodne obohatila (t.j. od okamihu kedy prijala od žalobcu plnenie prevyšujúce sumu skutočne čerpaného úveru) hoc ani 3 ročná lehota neuplynula od doby reálnej znalosti žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor.

52. Keďže zmluvy o úvere uzavreté medzi stranami sporu sú s poukazom na ust. § 11ods. 1 ZoSÚ bezúročné a bez poplatkov, žalovaná mala nárok len na vrátenie súm, ktoré žalobcovi reálne poskytla,

t.j. 7.000,- Eur z uzatvorenej Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX z 12.07.2012 a 3.500,- Eur zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX z 11.03.2011. Žalobca však žalovanej zaplatil viac, a to 2.696,41 Eur (Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX) a 872,56 Eur (Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX). Vzhľadom na uvedené suma 3.568,97 Eur predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej, ktorú je povinná vydať žalobcovi, keďže ju získal plnením z neplatného právneho úkonu (§ 451 OZ).

53. K priznanej istine bol priznaný aj 5% úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s uznesením vlády č. 87/1995 Z. z. v znení zmien a doplnkov majúč za to, že žalovaná sa dostala do omeškania dňom 10.08.2018, t.j. po dni, kedy jej bola doručená žaloba v predmetnej veci. Výška úrokov z omeškania je 5 percentuálnych bodov.

54. V kontexte uvedeného tak odvolací súd postupom podľa ust. § 388 CSP zmenil rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku III. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

55. Keďže odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. v prospech žalobcu, ktorý tak bol v konaní úspešný, postupom podľa ust. § 453 ods. 3 a § 396 ods. 2 CSP zmenil aj výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP, a to čo sa týka trov prvoinštančného, pôvodného odvolacieho a aj dovolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

56. O trovách tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalovanej v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

57. Odvolanie nebolo podané proti I., II. a IV. výroku rozsudku, preto tieto v zmysle § 267 ods. 2 CSP nadobudli právoplatnosť.

58. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).